

Advokatrådet

Justitsministeriet
Politikontoret
Slotsholmsgade 101216
København K.

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF.: 33 96 97 98

DATO: 2. april 2025
SAGSNR.: 2025 - 754
ID NR.: 1084649

Sendt via e-mail: politikontoret@jm.dk og chrm@jm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed (Indførelse af genetisk slægtsforskning som efterforskningsmiddel i politiet) - j. nr. 2024-04925

Ved brev af 6. marts 2025 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater (LFFA) har i fællesskab gennemgået udkastet og skal i den anledning bemærke følgende:

Lovforslaget regulerer politiets anvendelse af genetisk slægtsforskning ved brug af en dna-baseret slægtsforskningsdatabase som efterforskningsmiddel.

Advokatrådet og LFFA anser det for positivt, at der skabes et sikkert hjemmelsgrundlag, ligesom man kan tilslutte sig ønsket om effektive efterforskningsskridt.

Kernen i forslaget er, at politiet kan sammenligne oplysninger om dna fra et dna-spor (typisk fra et gerningssted) med oplysninger fra en dna-baseret slægtsforskningsdatabase. Det fremgår af lovforslaget, at det vil være nødvendigt at overføre sporprofiler til kommercielle databaser i USA. Det er tillige anført, at der ikke er territoriale begrænsninger i, hvor sådanne databaser kan være placeret.

I den forbindelse bør man være meget opmærksom på, at et match mellem et dna-spor fra et gerningssted og en person efter entydig og klar dansk retspraksis *ikke i sig selv* er et bevis for, at den pågældende har befundet sig på det pågældende gerningssted. Dette skyldes, at dna-profiler alene danner grundlag for sandsynlighedsberegninger.

Advokatrådet og LFFA er opmærksomme på, at forslaget ikke omhandler dna som et bevis ved domstolene, når der er rejst tiltale, men omhandler dna som et muligt

Advokatrådet

og relevant værktøj for politiet på et langt tidligere tidspunkt i efterforskning af alvorlig kriminalitet, og anerkender i den forbindelse, at det efterforskningsmæssigt kan være værdifuldt at få oplysninger om mulige sammenfald.

Det er imidlertid en udbredt misforståelse, at et match med en meget høj grad af sandsynlighed identificerer en gerningsperson. For eksempel anføres det ikke i retsgenetiske analyser, at sporprofilen *stammer* fra den undersøgte person, men alene at profilen »taler for«, at det undersøgte dna stammer fra en given person. I den juridiske teori benævnes dna-beviset derfor som et *sandsynlighedsbevis*, og i praksis benyttes beviset derfor alene i kombination med andre oplysninger. Den matematiske logik er juridisk anerkendt i den forstand, at et dna-bevis ikke kan stå alene.

Derfor finder Advokatrådet og LFFA det upræcist, når det i forslaget på s. 11 anføres:

”Politiet vil få adgang til oplysninger om, hvorvidt gerningspersonens dna-profil har et match i databasen og almindelige personoplysninger (navn mv.) om de udfundne slægtsrelationer, men vil ikke i øvrigt få adgang til oplysninger af brugerne af databasen.”

Sprogligt bør det, uanset at forslaget ikke omhandler bevis under en retssag, konsekvent fastholdes, at der alene er tale om en ”mulig” gerningsperson.

Uanset at forslaget lægger op til, at politiet skal vurdere, at der er bestemte grunde til at antage, at dna-sporet stammer fra en uidentificeret gerningsperson, må lovgiver være meget opmærksom på, at man ved lovforslaget tillader, at ikke blot den mulige gerningspersons dna men også tilfældige personers dna - uden de pågældendes samtykke - deles med kommercielle aktører i udlandet. Advokatrådet og LFFA anser det for at være et ikke uvæsentligt indgreb i den personlige frihed at få delt dna-oplysninger på denne måde, og savner i den forbindelse nærmere overvejelser om de kommercielle virksomheders efterfølgende sletning af de personlige oplysninger. Som forslaget foreligger, forekommer det sandsynligt, at danske myndigheder bringer dna-oplysninger fundet af dansk politi på dansk territorium uden for dansk myndighedskontrol og uden nærmere regulering af, hvilken benyttelse der kan ske fra kommercielle aktørers side nu og/eller i fremtiden. Dette aspekt bør således afdækkes og beskrives tydeligt.

Advokatrådet

Af retssikkerhedsmæssige grunde skal Advokatrådet og LFFA opfordre til, at der tilvejebringes et sikkert hjemmelsgrundlag for, at efterforskningskridtet underlægges forudgående domstolskontrol med obligatorisk beskikkelse af indgrebsadvokat i lighed med andre indgreb i fundamentale frihedsrettigheder. Når først dna er sendt ud af Danmark, kan det ikke gøres om, og der bør knyttes solide mekanismer til at forebygge, at deling af dna af dansk politi ikke foretages i videre omfang end det, som Folketinget forudsætter med dette lovforslag.

Endvidere skal Advokatrådet og LFFA af retssikkerhedsmæssige grunde opfordre til, at lovforslagets § 754 f, stk. 1, nr. 2, præciseres i forhold til, hvad der menes med "eller en overtrædelse af straffeloven af særdeles alvorlig karakter". Som eksempler på overtrædelser af straffeloven af særdeles alvorlig karakter anføres i bemærkningerne brandstiftelse, vold med døden til følge og røveri af grov beskaffenhed. Disse overtrædelser kan anføres udtrykkeligt på linje med de øvrige oplyste straffelovsovertrædelser i § 754 f, stk. 1, nr. 2, første led. Det vil i så fald give større vished om, i hvilke situationer indgrebet kan benyttes som efterforskningskridt. Som lovforslaget er udformet nu, vil det være op til politiet uden forudgående domstolskontrol at vurdere, hvornår en lovovertrædelse er af så særdeles alvorlig karakter, at indgrebet kan foretages, hvilket Advokatrådet og LFFA finder retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, dels fordi det bliver tilfældigt i de enkelte politikredse og fra sag til sag, hvordan politiets vurdering falder ud, og dels medfører, at befolkningen ikke er oplyste om, hvilke lovovertrædelser, der kan efterforskes med dette indgreb.

Endelig bemærkes, at der er en sproglig fejl i udkastet på s. 12, hvor "formode" bør ændres til "formodede".

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær
Advokatsamfundet

Med venlig hilsen

Kåre Pihlmann
Formand for Landsforeningen
af Forsvarsadvokater